

İş Sağlığı ve Güvenliğine Genel Bakış ve Güvenlik Kültürü

Konunun genel amacı

- Katılımcıların iş sağlığı ve güvenliğinin temel prensiplerini ve güvenlik kùltürünün önemini kavramalarına yardımcı olmaktır

Öğrenim hedefleri

- İSG'nin temel prensiplerini öğrenmek
- Güvenlik kültürünü anlamak ve işletmeye faydalarını öğrenmek
- Güvenlik kültürünün oluşturulmasını ve sürdürülmesi sağlamak

İSG Temel Prensipleri

- Herhangi bir alanda yürütülecek İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği çalışmaları 10 prensip üzerinden yapılmalıdır

Prensip 1

- İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğinin asıl çalışma alanı tehlikeli durum ve tehlikeli davranışın ortadan kaldırılmasına yönelik olmalıdır.

Kaza zinciri

- İnsan bünyesinin tabiat şartları karşısında zayıf olması
- Şahsi özürler (Dikkatsizlik, pervasızlık, asabiyet, dalgınlık, önemsemezlik, ihmalkarlık vs.)
- Tehlikeli hareket tehlikeli şartlar
- Kaza olayı,
- Ölüm, Yaralanma (Zarar, hasar)

Prensip 2

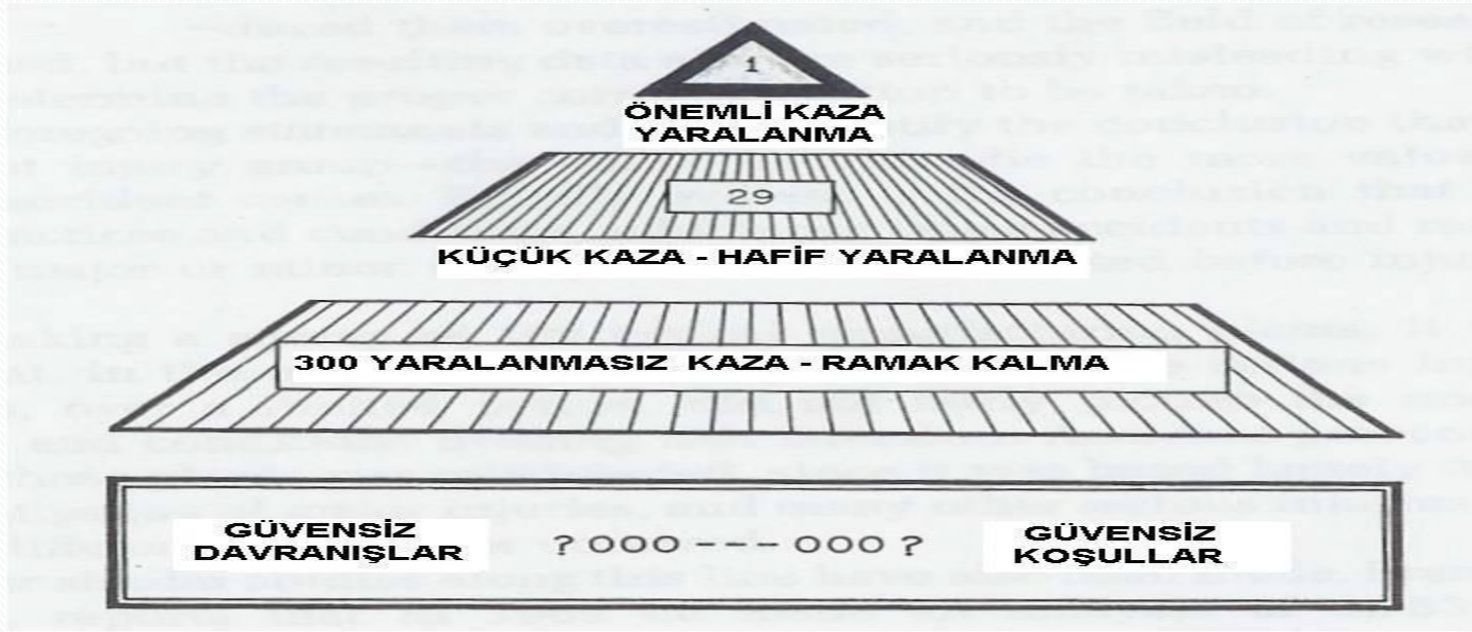
Kazalar ağırlıklı olarak
%88 i tehlikeli davranışlardan
%10 u tehlikeli durumlardan
%2 si kaçınılmaz durumlardan
kaynaklanmaktadır.

Prensip 3

Kaza sonucu meydana gelecek zararın büyüklüğü
önceden kestirilemez.

Prensip 4

Ađır yaralanma veya ölümlle neticelenen
her kazanın temelinde
29 hafif yaralanma
300 yaralanmasız olay vardır

Prensip 5

Tehlikeli davranışların nedenleri:

1-Şahsi kusurlar:

Dikkatsizlik, laubalilik, umursamazlık gibi

2-Eğitim yetersizliği :

Bilgi, ustalık, alışkanlık

3-Fiziki yetersizlik :

Bünyenin yapılan işe uygun olmaması

4-Uygunsuz mekanik şartlar ve fiziki çevre

Prensip 6

Kazalardan korunmak için:

1-Mühendislik ve revizyon

2-Eğitim

3 Ergonomi kurallarından yararlanma,

4 Teşvik tedbirleri uygulama

5 Disiplin tedbirlerini uygulama çalışmalarının yapılması

Prensip 7

Kazalardan korunma yöntemleri ile üretim, maliyet, kalite kontrolü metotları benzerlik ve paralellik arz eder.

Prensip 8

İş Güvenliği çalışmalarına işletmenin üst düzey yöneticileri de katılmalı ve sorumluluğa ortak olmalıdır.

Prensip 9

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği konusunda formen ve ustabaşı gibi ilk kademe yöneticileri çok önemlidir.

Prensip 10

İş güvenliği çalışmalarına birinci derecede insani duygular yön vermelidir.

Ancak iş güvenliği tedbirlerinin

1Üretimin artması,

2Masrafların azalması sonucu maliyetlerin

düşmesine yardımcı olduğu unutulmamalıdır.

Sağlıklı ve Güvenli Yaşam

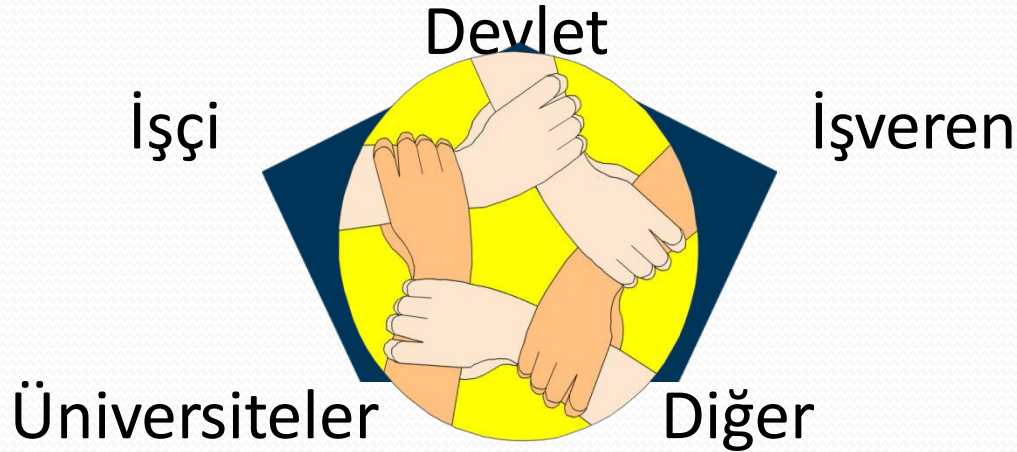
- İnsanlar “sağlıklı” doğar Sağlık hizmetinin amacı
- Sağlıklı durumu sürdürmek
- Sağlığı geliştirmek
- Hastalananları iyileştirmeye çalışmak
- “sağlık --- uzun ömür --- verimli çalışma

İSG Alanında Yaşam Boyu Öğrenme

- Bu kapsamdaki yeni mevzuat ilkelerinden bir diğeri de, çalışanların mesleki riskler konusunda eğitilmesini, bilgilendirilmesini ve iş sağlığı ve güvenliği çalışmalarına katılımlarının sağlanmasını öngörmesidir.
- İş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin mevzuatta belirtilen amacına uygun olarak yapılması ve çalışanlarda davranış değişikliklerine neden olarak iş kazalarının önlenmesine katkı yapması için uzman ve deneyimli kişilerce, uygun yöntemler kullanılarak gerçekleştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

İş Sağlığı ve Güvenliğine Bütünsel Yaklaşım

- İş Sağlığı ve Güvenliği çok bileşenli bir bilim dalıdır.
- Aynı zamanda da birden fazla tarafın bir araya gelmesi ile ortaya çıkar.
- Eğer tarafların kimler olduğu iyi bilinmezse işin özünü anlamak da, çözüm de o denli zorlaşacaktır.

Taraflar nasıl etkileniyor?

İNSANLAR

- YARALANIR
- ÖLÜR
- SAKAT KALIR
- İşsiz kalırlar

İŞYERİ

- Üretim araçlarında hasar
- Üretimin durması
 - Kısmen
 - Tamamen
- Finansal yapısı bozulur
- Müşteri yitirir
- Toplumdaki imajı bozulur
- Vicdani
- YASAL SORUNLAR
 - Ceza davaları
 - Tazminatlar

ÜLKE

- SOSYAL
- ÇEVRESEL
- EKONOMİK

İş Sağlığı ve Güvenliği nedir?

Bütün mesleklerde;

Çalışanların sağlıklarını;

Sosyal, Ruhsal ve Bedensel olarak en üst düzeyde

sürdürmek, Çalışma koşullarını

Sağlığa uygun hale getirmek için;

Çalışanları zararlı etkilerden ve tehlikelerden koruyup daha güvenli bir

çalışma ortamı yaratarak, İşin ve Çalışanın;

birbirine uyumunu sağlamak üzere kurulmuş bir bilim dalıdır.

☛ *Planlı*

☛ *Bilimsel*

☛ *Sürekli*

İSG'nde amaç

**Sağlık koşullarını
iyileştirmek**

**Güvenlik koşullarını
iyileştirmek**

Önceliđimiz ne olmalıdır?

- ➔ Bilimsellik
- ➔ Yasalara uygunluk
- ➔ Standartlara uygunluk

Ne yapmalıyız, nasıl yapmalıyız?

- ➡ İnsanların tutum ve davranışları
- ➡ Firmalarda iyi bir İSG yönetimi
 - ➡ İSG'ye öncelik verme
 - ➡ Risklerin değerlendirilmesi
 - ➡ Sürekli iyileştirme
 - ➡ Liderlik
- ➡ Politik taahhüt

Ne yapmalıyız, nasıl yapmalıyız?

Ulusal düzey:

- Tanıtım, bilinç artırma
 - AB mevzuatı
 - Uygulama rehberleri
 - İSG alanına yatırım yapmanın avantajları
- Ulusal ve sektörel düzeyde "Sosyal Diyalog"
- İSG eğitimi
- İSG bilgi yönetimi
- Yaptırım

Ne yapmalıyız, nasıl yapmalıyız?

İşletme düzeyinde

Sosyal diyalog:

- ☞ Çalışanların katılımı
- ☞ İşletme içinde tanıtım
 - ☞ Risk bilinci
 - ☞ Çözüm bilinci
 - ☞ Avantajlar bilinci
- ☞ İSG temsilcileri, İSG hizmetleri, (güvenlik uzmanları, doktorlar ve hemşireler)
- ☞ Eğitim
- ☞ Sektörel ve bölgesel düzeyde işbirliği

İSG' nin İşletme Yönetimindeki Yeri

- İngiltere İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu (HSE) yıllarca iş sağlığı ve güvenliği ile karlılık arasında bir bağlantı olduğunu savunmuştur. İşletmeler, kazaların gerçek maliyetini belirleyemediği ve bu bilince sahip olmadıkları sürece kazaları azaltmak veya kazaların önüne geçmek mümkün değildir.

- İş kazaları ile meslek hastalıkları nedeniyle oluşabilecek zararı azaltabilmek için işletmelerin iş sağlığı ve güvenliği için bütçelerinde bu konulara ayıracakları fon bulunmalı, yönetimin iş sağlığı ve güvenliği konularının önemi açısından bilinçli olması ve bu konularda kararlı ve etkili kuralların uygulanmasının sağlanması gerekmektedir.

İşyerlerinde Risk Önleme Kültürü

- Etkin bir “İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Yönetim Kültürü” için herkesin buna gerçekten inanması gerekir.
- İş emniyeti önceliği hakkında yönetimden gelen istikrar sinyalleri, tehlikelerin ve risklerin kontrol edilmesi ve tanınması için önemlidir.
- Uygun bir “İş Emniyeti Kültürü” nü başarmak için bir organizasyonun risklere karşı sahip olacağı genel davranış biçiminin büyük önemi vardır.

Güvenlik Kültürünün Önemi ve Günlük Yaşamdaki Yeri

- Her şeyden önce, birbirlerinin varlık nedeni olan işçi ve işverenin işbirliği zemininde yapması gereken o kadar çok şey var ki. Ayrıca işçi ve işverenin, Devletin konu ile ilgili birimleri ile işbirliği yapması ve koordineli çalışması gereklidir.
- Bu da yetmez. Başta meslek kuruluşları ve sendikalar olmak üzere Üniversiteler, iş sağlığı ve güvenliği alanında çalışan firmalar da dahil geniş bir yelpazede işbirliği gereklidir.

Güvenlik Kültürünün Oluşturulması ve Devamının Sağlanması

- İş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenerek sağlıklı ve güvenli işyerleri oluşturulması, böylece kaliteli ve verimli üretim gerçekleştirilebilmesi için konunun uzmanı kişi ve kuruluşlarla işbirliği yapılması ve ekip çalışması gerçekleştirilmesi büyük önem taşımaktadır.
- İş sağlığı ve güvenliği mevzuatının gerektirdiği yasal zorunlulukların yerine getirilmesi kadar, büyük üzüntülere, maddi kayıplara ve tazminatlara neden olan iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi için bu tür bir çalışma yapılması gereklidir.

Özetle Güvenlik Kültürünün Oluşturulmasında Ulusal Kurum ve Kuruluşlara Düşen Görevler

- Tanıtım, bilinç artırma
- AB mevzuatı
- Uygulama rehberleri
- ISG alanına yatırım yapmanın avantajları
- Ulusal ve sektörel düzeyde “Sosyal Diyalog”
- İSG eğitimi
- İSG bilgi yönetimi
- Yaptırım

Devletin Görevleri

- İş barışını sağlamak
- İlgili mevzuatı hazırlamak
- Gönüllü katılımı desteklemek
- Denetim yapmak
- Eğitim olanağı sağlamak
- Teknik destek sağlamak
- Danışmanlık yapmak

İşverenin Görevleri

- Sağlık ve güvenlik önlemlerini almak
- Çalışanların eğitimlerini sağlamak
- İşyerindeki riskler ve korunma konusunda önlem almak
- Genel sağlık ve güvenlik eğitimi uygulamak
- İşyerinde sağlık ve güvenlik örgütlenmesi kurmak
- İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu oluşturmak
- İşyeri sağlık ve güvenlik birimi oluşturmak
- İşyeri hekimi ile işbirliği yapmak
- İş güvenliği uzmanı ile işbirliği yapmak
- Yenilikleri ve gelişmeleri izlemek ve uygulamak

İşçilerin Görevleri

- Aletler ve malzemeyi “doğru” kullanmak
- Kendisinin ve başkalarının sağlığını önemsemek
- Sağlık ve güvenlik kurallarına uymak
- Tehlike durumlarını ilgililere bildirmek
- Hastalık ve kazaları ilgililere bildirmek
- Bilme ve bilgi edinme hakkı